

122.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 28 stycznia 1932 r.

w sprawie zmian w ustawie z dnia 2 kwietnia 1925 r. o potrąceniach z uposażenia osób wojskowych.

Art. 1. W ustawie z dnia 2 kwietnia 1925 r. o potrąceniach z uposażenia osób wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 312) wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł ustawy otrzymuje brzmienie: „Ustawa z dnia 2 kwietnia 1925 r. o potrąceniach z uposażenia osób wojskowych oraz funkcjonariuszów państwowych w administracji wojskowej”;

2) w art. 1 w miejsce wyrazów: „Potrącenia z uposażenia oficerów i szeregowych zawodowych opierają się na:” wstawia się wyrazy: „Potrącenia z uposażenia oficerów i szeregowych zawodowych oraz funkcjonariuszów państwowych w administracji wojskowej opierają się na:”;

3) w art. 3 lit. c) w miejsce wyrazów: „na którą wojskowy pobiera dodatek ekonomiczny” wstawia się wyrazy: „na którą wojskowy lub funkcjonariusz państwowy pobiera dodatek ekonomiczny”;

4) art. 7 otrzymuje następujące brzmienie: „W razie zbiegu potrącenia na zasadzie niniejszej ustawy z umniejszeniem uposażenia, przewidzianem w art. 82, 83 i 84 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), względnie w art. 58 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonariuszom państwowym (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 165), potrącenia, zarządzone na zasadzie niniejszej ustawy, ulegają zawieszeniu do czasu przywrócenia pełnego uposażenia.

Powyższe postanowienie nie ma zastosowania w razie zbiegu potrącenia z tytułu alimentacji z umniejszeniem uposażenia w wypadku, przewidzianym w art. 82 ustawy z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), względnie w art. 58 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 165). W wypadkach tych może mieć miejsce potrącenie z tytułu alimentacji do wysokości 30% pozostawionej kwoty uposażenia”;

5) w art. 10 ust. 2 w miejsce końcowych wyrazów: „oraz wojskowemu, którego potrącenie dotyczy” wstawia się wyrazy: „oraz osoby, której potrącenie dotyczy”.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i Ministrem Skarbu.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie w 3 miesiące po ogłoszeniu.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Skarbu: *Jan Piłsudski*

123.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 28 stycznia 1932 r.

o rejonach bezpieczeństwa przy wojskowych zakładach amunicyjnych oraz składach amunicji i materiałów wybuchowych.

Art. 1. (1) Ze względu na bezpieczeństwo życia, zdrowia i mienia obywateli, oraz celem zabezpieczenia wojskowych zakładów amunicyjnych oraz składów amunicji i materiałów wybuchowych wprowadza się na określonej przestrzeni wokół tych zakładów i składów ograniczenia praw, wymienione w niniejszej ustawie. Przestrzeń, na której ma zastosowanie to ograniczenie praw, nazywa się rejonem bezpieczeństwa.

(2) Rozmiar rejonów bezpieczeństwa określi na wniosek Ministra Spraw Wojskowych w drodze rozporządzenia Rada Ministrów, przy uwzględnieniu podziału wojskowych zakładów amunicyjnych i składów amunicji i materiałów wybuchowych na pewne typy (klasy) oraz przy uwzględnieniu maksymalnego tonażu amunicji i materiałów wybuchowych, które mogą być w odnośnych zakładach i składach wytwarzane lub przechowywane.

Art. 2. (1) Na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów, wydanego w myśl ustępu drugiego art. 1, określa wojewoda w porozumieniu z dowódcą okręgu korpusu w drodze rozporządzenia granice rejonu bezpieczeństwa poszczególnego wojskowego zakładu amunicyjnego lub składu amunicji i materiałów wybuchowych.

(2) Rozporządzenie to ma być ogłoszone w dzienniku wojewódzkim oraz stosownie do potrzeby podane również w inny sposób do wiadomości osób interesowanych.

(3) Wojewoda może zarządzić również w razie potrzeby oznaczenie na gruncie granic rejonu bezpieczeństwa (opalikowanie, umieszczenie tablic, usypanie kopców i t. p.).

Art. 3. (1) Wznoszenie domów mieszkalnych, fabryk, warsztatów i zakładów przemysłowych, oraz budowli, które z przeznaczenia swego przewidziane są na stały lub chwilowy pobyt w nich ludzi, jest w obrębie rejonu bezpieczeństwa zakazane.

(2) Zakaz ten obciąża nieruchomości lub prawa, z nieruchomością stale związane, od dnia ogłoszenia rejonu bezpieczeństwa w dzienniku wojewódzkim, z mocy samego prawa, bez potrzeby uwidaczniania zakazu w księdze hipotecznej (gruntowej).

Art. 4. Przebudowa lub zmiana budowli, wymienionych w ust. 1 art. 3, tudzież wzniesienie, przebudowa lub zmiana innych budynków, niż wymienione w ust. 1 art. 3, oraz dróg prywatnych (ładowych, wodnych, żelaznych), służących do użytku właściciela nieruchomości, domowników lub prawa

jego zastępujących, może nastąpić w obrębie rejonu bezpieczeństwa po dniu jego ogłoszenia w dzienniku wojewódzkim tylko po uprzednim uzyskaniu zezwolenia.

Art. 5. (1) Zezwolenia udziela na prośbę interesowanego właściwy dowódca okręgu korpusu w porozumieniu z właściwym wojewodą, względnie wyższym urzędem górniczym, o ile chodzi o objekty, podlegające władzy górniczej. Prośbę o udzielenie zezwolenia należy załatwić w terminie 6 miesięcy od dnia jej wniesienia. Brak odpowiedzi w tym terminie uważa się za odmowę zezwolenia.

(2) Dowódca okręgu korpusu udziela lub odmawia zezwolenia na podstawie swobodnego uznania. Przeciw decyzji dowódcy okręgu korpusu nie przysługuje proszącemu o zezwolenie żaden środek prawny.

Art. 6. Zezwolenie, udzielone przez dowódcę okręgu korpusu, nie zwalnia proszącego od obowiązku uzyskania zezwolenia na wzniesienie, przebudowę lub zmianę budowli, wymaganego w myśl innych przepisów prawnych.

Art. 7. Właściciele nieruchomości lub prawa, z nieruchomością stale związanego, którzy z powodu zakazu wzniesienia budowli (art. 3) lub z powodu odmowy zezwolenia (art. 4) ponoszą rzeczywistą szkodę, mają prawo do odszkodowania ze Skarbu Państwa.

Art. 8. (1) Roszczenie o odszkodowanie należy zgłosić do dowódcy okręgu korpusu, właściwego ze względu na miejsce położenia nieruchomości, której dotyczy zakaz wzniesienia budowli lub odmowa zezwolenia.

(2) Roszczenia o odszkodowanie z powodu odmowy zezwolenia (art. 4) należy zgłosić w terminie 1 roku, licząc od dnia doręczenia decyzji o odmowie zezwolenia, względnie od dnia, w którym upływa termin 6 miesięcy od dnia wniesienia prośby o udzielenie zezwolenia (ust. 1 art. 5). Niezgłoszenie roszczenia o odszkodowanie w terminie powoduje przedawnienie roszczenia o odszkodowanie.

Art. 9. (1) Dowódca okręgu korpusu orzeka o prawie do odszkodowania oraz o wysokości tegoż na wniosek komisji szacunkowej.

(2) W skład komisji szacunkowej wchodzi:

- 1) przedstawiciel dowódcy okręgu korpusu jako przewodniczący, oraz jako członkowie;
- 2) przedstawiciel państwowej władzy budowlanej I instancji, o ile możliwości z wykształceniem technicznym;
- 3) przedstawiciel właściwej izby skarbowej;
- 4) przedstawiciel zainteresowanego działu cywilnej administracji państwowej, wyznaczony przez władzę I instancji;
- 5) biegły z pośród niezainteresowanych mieszkańców gminy, wyznaczony przez zarząd gminy, właściwej ze względu na miejsce położenia nieruchomości, której dotyczy zakaz wzniesienia budowli lub odmowa zezwolenia.

(3) Tryb i zasady postępowania komisji szacunkowej określi rozporządzenie Ministrów Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Sprawiedliwości.

Art. 10. W razie gdy dowódca okręgu korpusu odmówi prawa do odszkodowania, lub też gdy poszkodowany nie zadawała się wysokością przyznanego mu przez dowódcę okręgu korpusu odszkodowania, lub też gdy w terminie 6 miesięcy, licząc od zgłoszenia roszczenia o odszkodowanie, nie zostanie wydane orzeczenie w sprawie odszkodowania, może poszkodowany w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia orzeczenia lub też w braku wydania orzeczenia w terminie 9 miesięcy od dnia zgłoszenia roszczenia o odszkodowanie, udać się do właściwego sądu o ustalenie wysokości odszkodowania w drodze postępowania sądowego.

Art. 11. (1) Kto, choćby przez nieostrożność, postępuje wbrew przepisom art. 3, 4 i 13 niniejszej ustawy, będzie karany grzywną do 3.000 zł, lub aresztem do 3 miesięcy, albo obu karami łącznie.

(2) Przedsiębiorcy, prowadzący roboty budowlane, odpowiadają narówni z tymi, którzy im powierzyli roboty.

(3) Właściwymi do orzekania tych kar są powiatowe władze administracji ogólnej, względnie okręgowy urząd górniczy, o ile chodzi o budynki i urządzenia, podległe nadzorowi władz górniczych.

Art. 12. (1) Roboty lub budowy, skutecznione wbrew przepisom niniejszej ustawy lub rozporządzeń, wydanych na jej podstawie, ulegną na wniosek dowódcy okręgu korpusu zniesieniu, a przedmiot zostanie przywrócony do poprzedniego stanu na koszt winnych odnośnych czynności, jako solidarnie odpowiedzialnych, w trybie, przewidzianym w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowym w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342).

(2) Zarządzenie w sprawie przywrócenia przedmiotu do poprzedniego stanu może być wydane niezależnie od pociągnięcia winnego do odpowiedzialności karnej w myśl art. 11.

Art. 13. (1) Udzielone przed ogłoszeniem w dzienniku wojewódzkim rejonu bezpieczeństwa (art. 2) zezwolenie na wzniesienie, przebudowę lub zmianę budowli, w art. 3 i 4 wskazanych, w tym rejonie ulega wstrzymaniu od dnia ogłoszenia tego rejonu w dzienniku wojewódzkim. Interesowany może w terminie 1 roku, licząc od dnia ogłoszenia rejonu bezpieczeństwa w dzienniku wojewódzkim, wnieść prośbę o zezwolenie na budowę, względnie dalszą budowę (przebudowę, zmianę), która to prośba ma być rozpatrzona w trybie art. 5 — 11.

(2) Niewniesienie prośby w terminie powoduje wygaśnięcie udzielonego zezwolenia, a niezgłoszenie roszczenia o odszkodowanie (art. 7) w dalszym terminie rocznym od dnia wygaśnięcia tego zezwolenia powoduje przedawnienie roszczenia o odszkodowanie.

Art. 14. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych i Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 15. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

124.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 28 stycznia 1932 r.

o stosunkach prawnych w obszarach warownych i rejonach umocnionych.

Art. 1. (1) W obszarach warownych lub rejonach umocnionych państwo może wprowadzić ze względu na interes obrony państwa ograniczenia prawa własności, posiadania, użytkowania i używania nieruchomości, prawa przebywania lub zamieszkiwania, oraz prawa wykonywania pewnych określonych czynności, wskazanych w niniejszej ustawie.

(2) Ograniczenia wprowadza na wniosek Ministra Spraw Wojskowych Rada Ministrów w drodze rozporządzenia, ustalając zarazem ich rodzaj i zakres, bądź to osobno dla każdego lub niektórych obszarów warownych, względnie rejonów umocnionych, stosownie do potrzeb i warunków miejscowych, bądź też ogólnie dla wszystkich obszarów warownych lub rejonów umocnionych.

Art. 2. (1) Ograniczenia mogą dotyczyć:

a) wznoszenia nowych budowli nadziemnych, względnie usuwania lub zmiany istniejących, jako to: budowli mieszkalnych, gospodarczych, przemysłowych, społecznych (teatrów, szkół, zakładów leczniczych, obserwatorów, kościołów, dzwonnicy), oraz wszelkich wieżowych konstrukcyj;

b) dokonywania nowych budowli podziemnych, względnie usuwania lub zmiany istniejących, jako to: piwnicy, tuneli, zbiorników, studzien i t. p.;

c) zakładania nowych ulic lub dróg, a to tak co do ich szerokości, kierunku, jak i rodzaju nawierzchni, względnie usuwania lub zmiany istniejących;

d) budowy nowych, względnie usuwania lub zmiany istniejących budowli, sieci kanalizacyjnej, wodociągowej, oświetleniowej, rurociągów, sieci telefonicznej lub telegraficznej podziemnej i napowietrz-

nej, oraz urządzeń i przedsiębiorstw komunikacyjnych w miastach;

e) budowy, względnie przebudowy linii kolejowych (normalnotorowych i wąskotorowych), budowy mostów, wiaduktów, estakad i t. p.;

f) budowy nowych, względnie usuwania lub zmiany istniejących budowli wodnych, jako to: grobli, tam, stawów, rowów oraz urządzeń odwadniających lub nawadniających;

g) budowli, dotyczących wszelkich trwałych zmian powierzchni terenu (obniżających lub podwyższających teren), jako to: urządzenia i prowadzenia kamieniołomów, kopalni gliny lub piasku, tworzenia wykopów lub nasypów, oraz ogrodzeń trwałych (betonowych, żelaznych i t. p.) ponad 1 metr — względnie zmiany lub usuwania istniejących już takich budowli;

h) zalesienia, względnie zadrzewienia terenu, oraz wszelkich zmian w lasach, już istniejących;

i) dokonywania pomiarów i zdjęć topograficznych i fotograficznych zarówno terenu, jak i urządzeń warownych;

j) nabywania, najmu lub dzierżawienia nieruchomości;

k) czasowego lub stałego pobytu, względnie zamieszkania osób w granicach obszaru warownego lub rejonu umocnionego.

(2) Ograniczenia praw, wskazane w niniejszym artykule, o ile dotyczą nieruchomości, ciążyą na nieruchomości od chwili wprowadzenia ich w myśl ustępu drugiego art. 1 z mocy samego prawa, bez potrzeby uwidaczniania ich w księdze hipotecznej (gruntowej).

Art. 3. (1) O ile interes obrony państwa nie stoi temu na przeszkodzie, mogą władze wojskowe udzielać zezwoleń na wykonywanie praw lub czynności, podlegających ograniczeniom w myśl niniejszej ustawy.

(2) Władza wojskowa, udzielając zezwoleń, może zwolnić interesowanego od pewnych tylko ograniczeń, albo też zwolnienie od ograniczeń uzależnić od dopełnienia pewnych warunków (zezwolenie warunkowe).

(3) W szczególności władza wojskowa, udzielając zezwolenia warunkowego, może zażądać, o ile zezwolenie dotyczy nieruchomości, uwidocznienia tych warunków w księdze hipotecznej (gruntowej).

(4) Zezwolenie traci swą moc w razie niewykonywania praw lub czynności, objętych zezwoleniem, w ciągu dwóch lat od dnia doręczenia zezwolenia. Jeżeli zezwolenia udzielono na pewien określony czas, gaśnie ono z upływem tego czasu.

Art. 4. Zezwolenie władzy wojskowej (art. 3) nie zwalnia proszącego o zezwolenie od dopełnienia innych warunków ustawowych, wymaganych do wykonywania danego prawa lub czynności.

Art. 5. (1) Władzą wojskową właściwą dla udzielenia zezwolenia jest: w obszarach warownych dowódca obszaru warownego, w rejonach umocnionych ten dowódca okręgu korpusu, w którego okręgu położony jest dany rejon umocniony.